

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ)
ΤΗΣ 10ης ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1983 ¹

Naamloze Vennootschap Farr Company
κατά Βελγικού Δημοσίου
(αίτηση του Rechtbank van eerste aanleg της Αμβέρσας
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως)

«Κοινό δασμολόγιο — Φίλτρα αέρα»

Υπόθεση 130/82

Περίληψη

Κοινό δασμολόγιο — Δασμολογικές κλάσεις — «Υφάσματα και είδη εξ υφαντικών υλών διά τεχνικές χρήσεις» κατά την έννοια της κλάσεως 59.17 — «Υαλοβάμβαξ, ίνες εξ υάλου και τα εκ τούτων τεχνουργήματα» κατά την έννοια της κλάσεως 70.20 — Φίλτρα αέρα — Δασμολογική κατάταξη — Κριτήρια

Επειδή η διηθητική ικανότητα προσδίδει στα φίλτρα τον ουσιώδη χαρακτήρα τους, η δασμολογική τους κατάταξη προσδιορίζεται ανάλογα με το απαραίτητο συστατικό για τον καθαρισμό. Συνέπεται ότι τα φίλτρα αέρα πρέπει να καταταχθούν, ανάλογα με το αν το μέσο καθαρισμού του

αέρα αποτελείται από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού, στα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 59.17 ή στα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 70.20 του κοινού δασμολογίου.

Στην υπόθεση 130/82,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Rechtbank van eerste aanleg της Αμβέρσας προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

ΝΑΑΜΛΟΖΕ ΒΕΝΝΟΟΤΣΧΑΠ (ανώνυμης εταιρείας) FARR COMPANY, Brasschaat (Βέλγιο),

και

ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ, εκπροσωπούμενου από τον υπουργό οικονομικών,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία διαφόρων διατάξεων του κοινού δασμολογίου (ΚΔ) και διαφόρων επεξηγηματικών σημειώσεων που αναφέρονται σ' αυτές,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους P. Pescatore, πρόεδρο τμήματος, O. Due και K. Bahlmann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Reischl
γραμματέας: J. A. Pompre, βοηθός γραμματέας

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας και οι παρατηρήσεις που κατατέθηκαν δυνάμει του άρθρου 20 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου

Η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, η ανώνυμη εταιρεία Farr Company (εφεξής: προσφεύγουσα), εισάγει από το 1973 φίλτρα αέρα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν κυρίως σε εγκαταστάσεις καθαρισμού

αέρα, κλιματισμού, σε μηχανές κλπ. Μέχρι το 1976 τα φίλτρα αυτά υπάγονταν κατά την εισαγωγή στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ Π — Συσκευαί (έτεροι των φυγοκέντρων) διά την διήθησιν ή καθαρισμόν των υγρών ή των αερίων: δασμός 6 %. Με δύο όμως αποφάσεις, στις 3 Φεβρουαρίου και 12 Αυγούστου 1976, τα βελγικά τελωνεία κατέταξαν ορισμένα από τα φίλτρα αυτά στη δασμολογική διάκριση 70.20 Α (Ίνες μη υφαντικά και τεχνουργήματα εκ τούτων: δασμός 11 %), και τα υπόλοιπα στη δασμολογική διάκριση 59.17 Δ (Υφάσματα και είδη εξ υφαντικών υλών διά τεχνικάς χρήσεις — έτερα: δασμός 9,5 %).

Η διοίκηση τελωνείων στήριξε τις αποφάσεις της στις σημειώσεις 1 ε) του τμήματος

XVI και I γ) του κεφαλαίου 84 του ΚΔ (που παρατίθενται κατωτέρω), οι οποίες αναφέρουν ότι τα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις καθώς και τα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις εξαιρούνται από το κεφάλαιο 84 και κατατάσσονται ανάλογα με τη φύση τους και τη σύνθεσή τους (στις κλάσεις 59.17 και 70.20).

Κατόπιν της απορρίψεως της ενστάσεως που υπέβαλε κατά των προαναφερόμενων αποφάσεων, η προσφεύγουσα κατέβαλε τους συμπληρωματικούς δασμούς, που ανέρχονταν σε 512 661 δελγικά φράγκα (BFR), και προσέφυγε κατά του Βελγικού Δημοσίου ενώπιον του Rechtbank van eerste aanleg της Αμβέρσας, προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση των επίδικων αποφάσεων και την απόδοση των δασμών που η διοίκηση τελωνείων είχε εισπράξει αχρεωστήτως.

Το δικαστήριο αυτό, θεωρώντας ότι για την επίλυση της διαφοράς ήταν αναγκαία η ερμηνεία του ΚΔ, ανέβαλε την έκδοση οριστικής απόφασης και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

A — Πρώτο ερώτημα

Τα φίλτρα αέρα, η σύνδεση και το σχήμα των οποίων περιγράφονται κατωτέρω, πρέπει να χαρακτηριστούν ως «συσκευές για τη διήθηση του αέρα ή άλλων αερίων» (ή ως συστατικά μέρη των συσκευών αυτών), οι οποίες υπάγονται στη διάκριση 84.18 Γ II 6, ή ως «είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις», τα οποία υπάγονται στη διάκριση 59.17 Δ II 6 2;

1. Φίλτρο 30/30 (απόφαση D. T. 42.586, δείγμα 1)

α) Περιγραφή

Φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από πτυχωτή μεμβράνη από υφαντικές ύλες που είναι ενισχυμένη με σιδερένιο σύρμα και τοποθετημένη σε πλαίσιο από χαρτόνι.

6) Σύνδεση

i) Αξία

Τύπος	Σχέση τιμής κόστους — ινών δαμδάκι	Σχέση τιμής κόστους — σιδερένιου σύρματος	Σχέση τιμής κόστους — πλαίσιο
12 × 20 × 2	16 %	14 %	50 %
20 × 25 × 1	17 %	14 %	31 %

ii) Βάρος

Συστατικά μέρη	Γραμμάρια ανά τετραγωνικό πόδι	%
Οξικό πολυδινύλιο	6,0	14,7
Τριφωσφορικό κρεζύλιο	0,07	0,002
Κάλυμμα από δαμδάκι	2,0	4,7
Διηθητική ύλη (δαμδάκι)	4,0	9,4
Φωσφορικό διαμμόνιο	0,01	0,0002
Σιδερένιο σύρμα	6,0	14,2
Πλαίσιο		57

2. Φίλτρο HP 2 A (απόφαση D. T. 42.856, δείγμα 3)

Φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από πτυχωτό στρώμα από υφαντικές ύλες στην επάνω και την κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από χαρτόνι.

B — Δεύτερο ερώτημα

Τα φίλτρα αέρα, η σύνθεση και το σχήμα των οποίων περιγράφεται κατωτέρω, πρέπει να χαρακτηριστούν ως «συσκευές για τη διήθηση του αέρα ή άλλων αερίων» (ή ως συστατικά μέρη των συσκευών αυτών), οι οποίες υπάγονται στη διάκριση 84.18 Γ II

6, ή ως «τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις», τα οποία υπάγονται στη διάκριση 70.20 A V;

1. Φίλτρο HP (απόφαση D. T. 42.856, δείγμα 2)

α) Περιγραφή

Φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από πτυχωτό φύλλο υαλοδάμβακα ενισχυμένο από στρώμα συνθετικών ινών νάυλον στην επάνω και την κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από χαρτόνι.

6) Σύνθεση

Συστατικά μέρη	Γραμμάρια ανά τετραγωνικό πόδι	%
<i>Διηθητική ύλη</i>		
Οξικό πολυβινύλιο	2,0	4,8
Κάλυμμα από «Lenoweave»	3,0	7
Ίνες γυαλιού	4,3	10
Συνδετική ουσία	0,5	1
Φωσφορικό κρεζυλ-διφαινύλιο	6,0	14
<i>Άλλες ύλες</i>		
Πλευρικά φατνώματα από αμιάντο		50
Μηχανισμός φραγής		1
Κολλητική ταινία		12
Συνδετήρες		0,008

2. Φίλτρο τύπου 83 (απόφαση D. T. 42.856, δείγμα 5)

α) Περιγραφή

Φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από πύλημα γυαλιού που είναι ενισχυ-

μένο στη μια πλευρά με ύφασμα υφής γάζας από συνθετικές κυρίως ίνες, σε κυλίνδρους.

6) Σύνθεση

Συστατικά μέρη	Γραμμάρια ανά τετραγωνικό πόδι	%
<i>Διηθητική ύλη</i>		
Κολλητική ουσία (φωσφορικό κρεζυλ-διφαινύλιο)	4,5	8,5
Συνδετική ουσία (φορμαλδεΰδη ουρίας)	5,7	10,7
Οπίσθιο κάλυμμα («Lenoweave»/κόλλα)	4,0	7,5
Ίνες γυαλιού	9,6	18,2
<i>Άλλες ύλες</i>		55

3. Φίλτρο ECO (απόφαση D. T. 42.857)

α) Περιγραφή

Φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από ένα τετράγωνο στρώμα ινών γυα-

λιού που είναι τοποθετημένο μεταξύ δύο λεπτών διάτρητων μεταλλικών πλακών μέσα σε πλαίσιο από χαρτόνι.

6) Σύνθεση

Συστατικά μέρη	Γραμμάρια ανά τετραγωνικό πόδι	%
Ίνες γυαλιού	32	40
Συνδετική ουσία (φορμαλδεϋδη ουρίας)	12	17
Κολλητική ουσία (φωσφορικό κρεζυλ-διφαινόλιο)	6,5	8
Πλαίσιο		35

II — Κανονιστικό πλαίσιο

Οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ονοματολογίας του ΚΔ ορίζουν τα εξής:

«1. Οι επικεφαλίδες των τμημάτων, κεφαλαίων ή υποκεφαλαίων έχουν ενδεικτική μόνον σημασία. Η κατάταξις ενός είδους εις ωρισμένην κλάσιν ενεργείται συμφώνως προς το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων των τμημάτων ή των κεφαλαίων και εφ' όσον εις το εν λόγω κείμενο δεν ορίζεται άλλως, συμφώνως προς τους επομένους κανόνες.

2. α) Η κατονομασία είδους τινός εις ωρισμένην κλάσιν του δασμολογίου καλύπτει το είδος τούτο, έστω και αν είναι μη πλήρες ή μη τελειωμένον, υπό την προϋπόθεσιν ότι εις την κατάστασιν εις την οποίαν παρουσιάζεται εμφανίζει τα ουσιώδη χαρακτηριστικά του πλήρους ή τελειωμένου είδους. Καλύπτει επίσης το πλήρες ή τελειωμένον είδος ή το θεωρούμενον ως τοιοῦτον, βάσει των προηγουμένων διατάξεων, εις περίπτωσιν κατά την οποίαν τούτο παρουσιάζεται αποσυντηρημολογημένον ή μη συντηρημολογημένον.

6) Η μνεία ύλης τινός εις ωρισμένην κλάσιν του δασμολογίου αναφέρεται εις την ύλην ταύτην, είτε εν αμιγεί καταστάσει, είτε εν αναμίζει,

είτε ακόμη εν συνδυασμῷ μεθ' ετέρων υλών. Επίσης, πάσα μνεία ειδών εξ ωρισμένης ύλης αναφέρεται εις είδη συγκείμενα εξ ολοκλήρου ή μερικῶς εκ της ύλης ταύτης. Η δασμολογική κατάταξις των μεμιγμένων ή συνθέτων τούτων ειδών ενεργείται συμφώνως προς τας εις τον κανόνα 3 διατυπουμένας αρχάς.

3. Οσάκις εμπορεύματα είναι επιδεκτικά κατατάξεως εις δύο ή περισσοτέρας κλάσεις, κατ' εφαρμογήν του κανόνος 2 β) ή εις πάσαν άλλην περίπτωσιν, η κατάταξις ενεργείται ως ακολούθως:

α) Η πλέον εξειδικευμένη κλάσις θεωρείται επικρατεστέρα των κλάσεων γενικωτέρου περιεχομένου

6) Τα εν αναμίζει προϊόντα, τα τεχνουργήματα τα αποτελούμενα εκ διαφόρων υλών ή συγκείμενα εκ συναρμολογήσεως διαφόρων ειδών και τα εμπορεύματα τα παρουσιαζόμενα εις συνδυασμούς, των οποίων η κατάταξις δεν δύναται να γίνη βάσει του κανόνος 3 α), πρέπει να κατατάσσονται προς την ύλην ή το είδος, τα οποία προσδίδουν εις αυτά τον ουσιώδη αυτών χαρακτήρα, οσάκις είναι δυνατόν να επιτευχθεί ο τοιοῦτος καθορισμός.

...»

Οι σημειώσεις του τμήματος XVI του ΚΔ, στο οποίο περιλαμβάνεται το κεφάλαιο 84, ορίζουν τα εξής:

«1. Εις το παρόν τμήμα δεν περιλαμβάνονται:

...

ε) ... τα είδη διά τεχνικές χρήσεις εξ υφαντικών υλών (κλάσεις 59.17).

2. Υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων της σημειώσεως I του παρόντος τμήματος και της σημειώσεως I των κεφαλαίων 84 και 85, τα μέρη και μεμονωμένα τεμάχια μηχανών κατατάσσονται συμφώνως προς τους κάτωθι κανόνες: ...»

Η σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 84 αποκλείει από το εν λόγω κεφάλαιο

«... τα εξ υάλου τεχνουργήματα διά τεχνικές χρήσεις (κλάσεις 70.20 και 70.21) ...».

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ονοματολογίας του ΚΔ που αφορούν το τμήμα XVI παραπέμπουν, όσον αφορά τον καθορισμό της κλάσεως, στις επεξηγηματικές σημειώσεις της ονοματολογίας του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας, που αναφέρει στις γενικές παρατηρήσεις για την έκταση εφαρμογής του κεφαλαίου 84 ότι

«... εφόσον τα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις (κλάσεις 70.20 και 70.21) εξαιρούνται από το παρόν κεφάλαιο, προκύπτει ότι οι μηχανές, συσκευές ή μηχανήματα, ακόμη και αν λόγω της ονομασίας τους και της φύσεώς τους καλύπτονται από το γράμμα μιας κλάσεως του κεφαλαίου αυτού, δεν πρέπει να κατατάσσονται σ' αυτό αν έχουν το χαρακτήρα είδους ... από γυαλί.

Αυτό συμβαίνει ιδίως στην περίπτωση των μηχανών, συσκευών ή μηχανημάτων από κεραμικά υλικά ή γυαλί, των οποίων ορισμένα συστατικά μέρη δευτερεύουσας σημασίας, όπως πάματα, αρμοί, είδη κρουνοποιίας, στεφάνες συσφίξεως ή άλλοι μηχανισμοί στερεώσεως ή στηρίξεως

(υποστηρίγματα, τρίποδες, κλπ), είναι από άλλες ύλες.

Αντίθετα, πρέπει κατά γενικό κανόνα να θεωρούνται ότι έχουν χάσει το χαρακτήρα κεραμικών ειδών, γυάλινων αντικειμένων εργαστηρίων ή τεχνουργημάτων από γυαλί για τεχνικές χρήσεις:

1. Οι συνδυασμοί συστατικών μερών από πηλό ή γυαλί με δυσαναλόγως περισσότερα μέρη από άλλες ύλες (για παράδειγμα από μέταλλο), καθώς και τα είδη που προκύπτουν από την ένωση ή τη μόνιμη συναρμολόγηση μερών που αποτελούνται σε μεγάλη αναλογία από πηλό ή από γυαλί με πλαίσια, σκελετούς, κιβώτια ή άλλα παρόμοια αντικείμενα από άλλες ύλες.

...»

Οι ίδιες επεξηγηματικές σημειώσεις του ΣΤΣ που αναφέρονται στη δασμολογική κλάση 84.18 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες οδηγίες:

«II. Φίλτρα και συσκευές καθαρισμού υγρών ή αερίων

Από την ίδια την κατασκευή τους, ένας μεγάλος αριθμός συσκευών της κατηγορίας αυτής είναι καθαρά στατικές χωρίς κανένα κινητό μηχανισμό. Η παρούσα κλάση περιλαμβάνει τα φίλτρα και τις συσκευές καθαρισμού όλων των τύπων (μηχανικές, χημικές, μαγνητικές, ηλεκτρομαγνητικές, ηλεκτροστατικές κλπ). Περιλαμβάνει επίσης τις μικρές συσκευές οικιακής χρήσεως και τα φίλτρα των κινητήρων εκρήξεως καθώς και τις μεγάλες βιομηχανικές μηχανές, ...

...

Β) Διήθηση και καθαρισμός των αερίων

Οι συσκευές της κατηγορίας αυτής έχουν σκοπό να συγκρατούν τα στερεά ή υγρά μόρια που αιωρούνται στα αέρια, προκειμένου να συλλέγονται προϊόντα αξίας (καρβουνόσκηνη ή μόρια από μέταλλα στους καπνούς των σπιτιών ή των υψικαμίνων) ή απλώς να αφαιρούνται τα βλαβερά κατάλοιπα (καθαρισμός του αέρα ή

των καπνών από τη σκόνη, αφαίρεση της πίσσας από τα αέρια, των ελαίων από τον ατμό των ατμομηχανών κλπ).

Σύμφωνα με την αρχή της λειτουργίας τους, οι συσκευές αυτές διακρίνονται σε:

1. φίλτρα και συσκευές καθαρισμού αποκλειστικά φυσικής ή μηχανικής λειτουργίας, που υποδιαιρούνται σε δύο κατηγορίες: αφενός μεν στα καθαυτό φίλτρα, όπως τα φίλτρα υγρών, των οποίων η λειτουργία βασίζεται σε διάφορες πορώδεις επιφάνειες (πιλήματα, υφάσματα, ίνες από γυαλί, μεταλλικούς σπόγγους κλπ), αφετέρου δε ...

...

Μέρη και εξαρτήματα

Υπό την επιφύλαξη των γενικών διατάξεων που αναφέρονται στην κατάταξη των μερών και των εξαρτημάτων (βλέπε τις Γενικές Παρατηρήσεις του τμήματος) η παρούσα κλάση περιλαμβάνει επίσης τα μέρη και εξαρτήματα των φίλτρων και συσκευών καθαρισμού που αναφέρονται ανωτέρω, όπως:

Θύλακες φίλτρων για υγρά, πλαίσια, περιθέματα και πλάκες φίλτρων — πρεσών, τύμπανα φίλτρων για υγρά ή αέρια, μεταλλικές διάτρητες πλάκες ή μεταλλικές πλάκες με περυγία για φίλτρα αερίων κλπ.

Πρέπει, πάντως, να σημειωθεί ότι οι διηθητικές, πλάκες από χαρτομάζα υπάγονται στην κλάση 48.08 και ότι, κατά γενικό κανόνα, οι άλλες διηθητικές επιφάνειες (κεραμικά υλικά, υφαντικές ύλες, πιλήματα, κλπ), κατατάσσονται ανάλογα με τη σύστασή τους και το βαθμό επεξεργασίας τους.»

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του ΣΤΣ που αφορούν το κεφάλαιο 59 αναφέρουν, μεταξύ άλλων, ότι η κλάση 59.17 περιλαμβάνει:

«...

— τα υφάσματα, πιληματοποιημένα ή μη, έστω και εμποτισμένα ή επιχρισμένα, όπως αυτά που συνήθως χρησιμοποιούνται σε χαρτοποιητικές μηχανές ή άλλες

τεχνικές χρήσεις, σωληνοειδή ή ατέρμονα, με απλούς ή πολλαπλούς στήμονες ή κροκούς (ή με απλούς ή πολλαπλούς στήμονες και κροκούς), ή υφασμένα κατά τρόπο επίπεδο με πολλαπλούς στήμονες ή κροκούς (ή με πολλαπλούς στήμονες και κροκούς),

— τα υφάσματα τα ενισχυμένα με μέταλλο, όπως αυτά που συνήθως χρησιμοποιούνται για τεχνικές χρήσεις,

...

6) τα είδη από υφάσματα για τεχνικές χρήσεις (εκτός από αυτά των κλάσεων 59.14 μέχρι 59.16) και κυρίως τους δίσκους λειάνσεως, τους αρμούς, τις ροδέλλες και άλλα μέρη ή εξαρτήματα μηχανών ή συσκευών.»

Οι επεξηγηματικές σημειώσεις που αφορούν τη δασμολογική κλάση 59.17 αναφέρουν τα εξής:

«τα προϊόντα από υφαντικές ύλες για τα οποία γίνεται λόγος εν προκειμένω εμφανίζουν λόγω της κατασκευής τους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, από τα οποία προκύπτει ότι τα προϊόντα αυτά προορίζονται να αποτελέσουν μέρος μηχανών ή συσκευών ή να χρησιμοποιηθούν για άλλες τεχνικές χρήσεις».

«B — Είδη υφαντικών υλών για τεχνικές χρήσεις

Όλα τα είδη υφαντικών υλών για τεχνικές χρήσεις, εκτός από ... κατατάσσονται στην κλάση αυτή και όχι σε άλλες κλάσεις του τμήματος XI ... Μπορούν να αναφερθούν μεταξύ αυτών:

...

8) οι σάκκοι για απορροφητήρες σκόνης, οι σάκκοι διηθήσεως για βιομηχανικές συσκευές για τη συγκράτηση της σκόνης, οι σάκκοι διηθήσεως για φίλτρα ελαίου όλων των κινητήρων κλπ.

Τα είδη για τεχνικές χρήσεις της παρούσας κλάσεως μπορούν να περιλαμβάνουν μέρη από μη υφαντικές ύλες, υπό τον όρο ότι τα μέρη αυτά δεν είναι παρά εξαρτήματα που δεν έχουν ως συνέπεια να χάνει το σύνολο το χαρακτήρα του ως είδους από υφαντικές ύλες.»

III — Διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου (ΕΟΚ), γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη Faggr Company, εκπροσωπούμενη από τον I. Onkelinx, δικηγόρο Βρυξελλών, η βελγική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον W. Collins, διευθυντή διοικήσεως του υπουργείου εξωτερικών, εξωτερικού εμπορίου και συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες, και η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον T. van Rijn, μέλος της νομικής της υπηρεσίας.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε την έναρξη της προφορικής διαδικασίας χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, αποφάσισε να καλέσει την προσφεύγουσα στην κύρια δίκη να προσκομίσει στην επ' ακροατηρίου συζήτηση δείγματα όλων των εν λόγω φίλτρων και να διευκρινίσει τη συνήθη τους χρήση και, πιο συγκεκριμένα, κατά πόσο προορίζονται να αποτελέσουν μέρος συσκευής περισσότερο πολύπλοκης και κατά πόσο μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνα τους.

Με διάταξη της 17ης Νοεμβρίου 1982, το Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού διαδικασίας, να αναθέσει την εκδίκαση της υποθέσεως στο δεύτερο τμήμα.

IV — Γραπτές παρατηρήσεις

1. Η *προσφεύγουσα* ισχυρίζεται πρώτον ότι τα εν λόγω φίλτρα ανταποκρίνονται πλήρως στο γράμμα της δασμολογικής διακρίσεως 84.18 Γ II.

Δεύτερον, προβάλλει ότι οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στη σημείωση 1 ε) του τμήματος XVI και στη σημείωση 1 γ) που

αφορά το κεφάλαιο 84 του ΚΔ (παρατέθηκαν ανωτέρω) δεν έχουν εφαρμογή.

Όλα τα μέρη των φίλτρων έχουν τη δική τους λειτουργία στη διαδικασία του καθαρισμού του αέρα, ώστε το πλαίσιο, το μεταλλικό σύρμα, η συνδετική ουσία, η κολλητική ουσία και το επικάλυμμα διαδραματίζουν, καθένα χωριστά, τόσο σημαντικό ρόλο στην κατασκευή των φίλτρων, όσο και οι υφαντικές ύλες και οι ίνες γυαλιού.

Όσον αφορά τη σημείωση 1 ε) του τμήματος XVI, θα πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι τα είδη για τεχνικές χρήσεις που περιλαμβάνουν μέρη από μη υφαντικές ύλες υπάγονται και αυτά στη δασμολογική κλάση 59.17, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω μέρη δεν είναι παρά εξαρτήματα που δεν έχουν ως συνέπεια το σύνολο να χάνει το χαρακτήρα του ως είδους από υφαντικές ύλες.

Τα προϊόντα που ανταποκρίνονται στην περιγραφή μιας δασμολογικής κλάσεως του τμήματος XVI δεν μπορούν, επομένως, να καταταγούν στη δασμολογική κλάση 59.17 παρά μόνο αν το κύριο συστατικό μέρος του προϊόντος είναι υφαντική ύλη.

Από τη σύνθεση των φίλτρων αέρα (όπως περιγράφεται ανωτέρω) προκύπτει ότι η χρησιμοποιούμενη υφαντική ύλη αποτελεί μικρό μόνο μέρος της συσκευής και ασφαλώς όχι το κύριο ή το δεσπόζον συστατικό. Επιπλέον, οι επεξηγηματικές σημειώσεις δεν αναφέρουν τα φίλτρα αέρα μεταξύ των προϊόντων που εξαιρούνται από το τμήμα XVI· αντίθετα, διευκρινίζουν ότι τα φίλτρα αυτά μπορούν να αποτελούνται από «πλήγματα, υφάσματα ή υαλοβάμβακα». Βάσει των σημειώσεων, μπορεί επομένως να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το ΚΔ περιλαμβάνει, καταρχήν, στη δασμολογική κλάση 84.18 τα φίλτρα που κατασκευάζονται από υφαντικές ύλες ή υαλοβάμβακα, εκτός αν η δεσπόζουσα ύλη ή το κύριο συστατικό είναι υφαντική ύλη, πράγμα που η επιχείρηση αμφισβητεί εν προκειμένω.

Σχετικά με τη σημείωση 1 γ), που έχει αναφερθεί ανωτέρω και αφορά το κεφάλαιο

84, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με τις επεξηγηματικές σημειώσεις του κεφαλαίου 84, «θεωρούνται ... ότι έχουν χάσει το χαρακτήρα ... τεχνουργημάτων από γυαλί για τεχνικές χρήσεις οι συνδυασμοί συστατικών μερών ... από γυαλί με δυσαναλόγως περισσότερα μέρη από άλλες ύλες (πχ. από μέταλλο) ... καθώς και τα είδη που προκύπτουν από την ένωση ή τη μόνιμη συναρμολόγηση μερών που αποτελούνται σε μεγάλη αναλογία από γυαλί με πλαίσια, σκελετούς, κιάτσια ή άλλα παρόμοια αντικείμενα από άλλες ύλες ...».

Η προσφεύγουσα καταλήγει σε τρία συμπεράσματα:

- τα προϊόντα που ανταποκρίνονται στην περιγραφή μιας δασμολογικής κλάσεως του κεφαλαίου 84 δεν μπορούν να καταταχθούν στη δασμολογική κλάση 70.20 παρά μόνο αν το κύριο συστατικό του προϊόντος είναι ο υαλοβάμβακας·
- ακόμη και αν το προϊόν αποτελείται κατά «μεγάλο μέρος» από υαλοβάμβακα ή ίνες γυαλιού, δεν μπορεί να καταταχθεί στη δασμολογική κλάση 70.20, αν τα συστατικά από γυαλί είναι ενσωματωμένα ή μόνιμα συναρμολογημένα σε πλαίσια, σκελετούς κλπ.·
- ακόμη και αν η δεσπόζουσα ύλη είναι ο υαλοβάμβακας και αν το προϊόν δεν είναι ενσωματωμένο σε πλαίσια κλπ., δεν μπορεί να καταταχθεί στη δασμολογική κλάση 70.20 παρά μόνο υπό την προϋπόθεση ότι η δασμολογική αυτή κλάση είναι και η πιο εξειδικευμένη.

Από τα στοιχεία για τα φίλτρα που αναφέρονται στην απόφαση περί παραπομπής προκύπτει, κατά την προσφεύγουσα, ότι οι ίνες γυαλιού είτε δεν αποτελούν το κύριο συστατικό των φίλτρων ως προς την αξία και το βάρος είτε είναι ενσωματωμένες σε πλαίσια.

Τέλος, από τους γενικούς κανόνες ερμηνείας προκύπτει ότι τα εν λόγω φίλτρα πρέπει να καταταχθούν στη δασμολογική κλάση 84.18, η οποία είναι περισσότερο εξειδικευμένη από τις κλάσεις 59.17 και 70.20.

Η προσφεύγουσα προτείνει, επομένως, να δοθούν οι ακόλουθες απαντήσεις στα ερωτήματα που έθεσε το εθνικό δικαστήριο:

- «1. Το φίλτρο αέρα του τύπου 30/30 (απόφαση D.T. 42.856, δείγμα 1), αποτελούμενο από μεμβράνη με ακτινωτές πτυχώσεις από ενισχυμένες και μη υφασμένες δαμβακερές ίνες, η οποία συγκρατείται και ενισχύεται από μεταλλικό σύρμα και είναι ενσωματωμένη σε πλαίσιο από στερεό ανθεκτικό και αδιάβροχο χαρτόνι με διαγώνιες ενισχυτικές ταινίες, οι οποίες σχηματίζουν ενιαίο σύνολο με το πλαίσιο, είναι συσκευή καθαρισμού του αέρα ή άλλων αερίων και υπάγεται στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ II 6 του κοινού δασμολογίου.
2. Το φίλτρο αέρα του τύπου HP, αποτελούμενο από ένα πτυχωτό στρώμα ενισχυμένου και μη υφασμένου δαμβακίου, στην επάνω και κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από χαρτόνι, είναι συσκευή καθαρισμού του αέρα ή άλλων αερίων και υπάγεται στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ II 6 του κοινού δασμολογίου.
3. Το φίλτρο αέρα του τύπου HP, αποτελούμενο από ένα πτυχωτό φύλλο υαλοβάμβακα, ενισχυμένο από ένα στρώμα συνθετικών ινών νάυλον στην επάνω και κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από αμίαντο ή χαρτόνι, φίλτρο του οποίου τα συστατικά μέρη από ίνες γυαλιού αντιπροσωπεύουν μόνο το 10 % του ολικού βάρους του, είναι συσκευή καθαρισμού του αέρα ή άλλων αερίων και υπάγεται στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ II 6 του κοινού δασμολογίου.
4. Το φίλτρο αέρα του τύπου 83 Media Roll-Kleen, αποτελούμενο από πηλίκια γυαλιού ενισχυμένα στη μια πλευρά από υφασμα υφής γάζας από συνθετικές ίνες σε κυλίνδρους, του οποίου τα συστατικά μέρη από ίνες γυαλιού αντιπροσωπεύουν λιγότερο

από το 20 % του ολικού πάχους του φίλτρου, είναι συσκευή καθαρισμού του αέρα ή άλλων αερίων και υπάγεται στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ Π 6 του κοινού δασμολογίου.

5. Το φίλτρο αέρα του τύπου ECO, αποτελούμενο από ένα τετράγωνο στρώμα ινών γυαλιών τοποθετημένο μεταξύ δύο λεπτών διάτρητων μεταλλικών φύλλων μέσα σε πλαίσιο από χαρτόνι και του οποίου τα συστατικά μέρη από ίνες γυαλιού δεν αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 40 % του ολικού πάχους του φίλτρου, είναι συσκευή καθαρισμού του αέρα ή άλλων αερίων και υπάγεται στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ Π 6 του κοινού δασμολογίου.»

2. Η *βελγική κυβέρνηση* συμφωνεί ότι τα φίλτρα είναι προφανώς κατασκευασμένα για να χρησιμοποιούνται ως συστατικά μέρη των φίλτρων αέρα και να εξυπηρετούν τον καθαρισμό του αέρα.

Σύμφωνα με τον κανόνα 1 των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου, τα φίλτρα αέρα πρέπει να καταταχθούν στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ Π 6, εφόσον η κατάταξη αυτή δεν αντιβαίνει προς τις σημειώσεις του τμήματος XVI και του κεφαλαίου 84.

Παρατηρεί ότι η σημείωση 1 του τμήματος XVI εξαιρεί, μεταξύ άλλων, τα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις, ενώ η σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 84 εξαιρεί τα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις.

Σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο των επεξηγηματικών σημειώσεων του ΣΤΣ που αναφέρονται στην κλάση 59.17, τα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις εμφανίζουν, από την κατασκευή τους, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, από τα οποία προκύπτει ότι τα είδη αυτά προορίζονται να αποτελέσουν μέρος μηχανημάτων ή συσκευών, ή να χρησιμοποιηθούν για άλλες τεχνικές χρήσεις.

Σύμφωνα με τον κανόνα 2, στοιχείο 6), των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της ονοματολογίας του ΚΔ, η μνεία ειδών από ορισμένη ύλη αναφέρεται σε είδη συγκεκριμένα εξ ολοκλήρου ή μερικώς από την ύλη αυτή. Η δασμολογική κατάταξη των σύνθετων αυτών ειδών γίνεται σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στον κανόνα 3.

Κατά τη βελγική κυβέρνηση, ο ουσιαστικός χαρακτήρας των διηθητικών συστατικών μερών καθορίζεται από την ύλη που τους επιτρέπει να εκπληρώσουν το σκοπό τους: εν προκειμένω, οι υφαντικές ύλες ή οι ίνες γυαλιού είναι εκείνες που έχουν τις διηθητικές ιδιότητες τα πλαίσια και οι ενισχύσεις έχουν ως μόνη λειτουργία να προσδίδουν ορισμένη στερεότητα στα ανωτέρω συστατικά μέρη και να επιτρέπουν ή να διευκολύνουν τη συναρμολόγησή τους στις συσκευές για τις οποίες προορίζονται: αποτελούν δηλαδή απλά εξαρτήματα σε σχέση με τη διηθητική ύλη.

Η βελγική κυβέρνηση προτείνει, επομένως, τις ακόλουθες απαντήσεις:

«Α. Το φίλτρο 30/30 και το φίλτρο HP 2 A: τα διηθητικά συστατικά μέρη από υφαντικές ύλες πρέπει να θεωρηθούν ότι είναι είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις και πρέπει να καταταχθούν στη δασμολογική κλάση 59.17 Δ του κοινού δασμολογίου.

Β. Το φίλτρο HP, το φίλτρο 83 και το φίλτρο ECO πρέπει να θεωρηθούν ως τεχνουργήματα από ίνες γυαλιού μη υφαντικές και πρέπει να καταταχθούν στη δασμολογική κλάση 70.20 Α του κοινού δασμολογίου.»

3. Η *Επιτροπή* συντάσσεται με την άποψη της βελγικής κυβέρνησης.

Υπογραμμίζει ότι τα εν λόγω φίλτρα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο τους και έχουν επινοηθεί για να τοποθετούνται σε συστοιχίες κυτάρων φίλτραρίσματος. Από την περιγραφή των φίλτρων που δόθηκε ανωτέρω προκύπτει ότι τα συστατικά μέρη από υφαντικές ύλες ή ίνες γυαλιού αποτελούν σε όλες τις περιπτώσεις τη

διηθητική ύλη, δηλαδή το μέρος του φίλτρου που επιτελεί την καθαυτό λειτουργία του καθαρισμού του αέρα. Το φίλτρο είναι άχρηστο μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα και πρέπει να αντικατασταθεί. Επομένως, η διηθητική ύλη που αποτελείται από υφαντικές ύλες ή ίνες γυαλιού είναι εκείνη που επιτελεί την καθαυτό λειτουργία της κατακρατήσεως των ακαθαρσιών του αέρα. Οι άλλες ύλες που συναποτελούν το φίλτρο καθαρισμού του αέρα έχουν δευτερεύουσα λειτουργία. Έτσι, το μεταλλικό σύρμα προορίζεται να προσδώσει ανθεκτικότητα στη διηθητική ύλη να μεγαλώσει την ολική της επιφάνεια. Παρομοίως, το πλαίσιο από χαρτόνι (φίλτρο 30/30 και φίλτρο ECO) ή τα φύλλα από χαρτόνι (φίλτρα HP), οι ενισχυτικές ταινίες από χαρτόνι (φίλτρο 30/30) και τα μεταλλικά διάτρητα φύλλα που είναι τοποθετημένα και στις δύο πλευρές (φίλτρο ECO) χρησιμεύουν στο να προσδίδουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα. Τέλος, ένα σημαντικό συστατικό μέρος των φίλτρων καθαρισμού αέρα είναι η συνδετική ουσία, η οποία χρησιμοποιείται για την ενίσχυση της διηθητικής ύλης (οξικό πολυδινύλιο ή φορμαλδεϋδή ουρίας). Πάντως, δεν είναι η συνδετική αυτή ουσία που προσδίδει στο φίλτρο την ουσιαστική του λειτουργία, δηλαδή τον καθαρισμό του αέρα.

Η Επιτροπή καταλήγει στο ότι οι υφαντικές ύλες ή οι ίνες γυαλιού προσδίδουν στα φίλτρα καθαρισμού του αέρα τον ουσιαστικό τους χαρακτήρα, δηλαδή την ικανότητα καθαρισμού του αέρα. Τα άλλα συστατικά είναι μέσα για την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος. Το γεγονός ότι η τιμή κόστους και το βάρος των υφαντικών υλών ή των ινών γυαλιού συμμετέχουν κατά μικρό μέρος στη συνολική τιμή κόστους και στο συνολικό βάρος του φίλτρου δεν έχει σημασία. Εν προκειμένω, οι ιδιότητες που συνιστούν τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά των προϊόντων για τα οποία πρόκειται πρέπει να καθορίζονται βάσει της πρακτικής τους λειτουργίας. Η τιμή κόστους ή το βάρος των συστατικών δεν έχει καμιά σημασία εν προκειμένω. Σύμφωνα με τους κανόνες

ερμηνείας 2 6) και 3 6) του κοινού δασμολογίου, τα εν λόγω φίλτρα μπορούν, επομένως, να θεωρηθούν ως είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις (κλάση 59.17) ή ως τεχνουργήματα από υαλοδάμπακα ή ίνες γυαλιού (κλάση 70.20), ανάλογα με το προϊόν από το οποίο αποτελείται η διηθητική ύλη.

Η Επιτροπή προτείνει, στα ερωτήματα που υπέβαλε το *Rechtbank van eerste aanleg* της Αμβέρσας, να δοθεί η ακόλουθη απάντηση:

«Τα φίλτρα αέρα που περιγράφονται στα ερωτήματα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο πρέπει να καταταχθούν στο κοινό δασμολόγιο ως είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις (δασμολογική κλάση 59.17 Δ) ή ως τεχνουργήματα από υαλοδάμπακα ή ίνες γυαλιού (δασμολογική κλάση 70.20 Α), ανάλογα με το αν η διηθητική ύλη αποτελείται από δαμβάκι ή ίνες γυαλιού.»

V — Προφορική διαδικασία

Στη συνεδρίαση της 9ης Δεκεμβρίου 1982, η προσφεύγουσα, εκπροσωπούμενη από τον *I. Onkelinx*, η βελγική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον *L. Lernoot*, επικουρούμενο από τον εμπειρογνώμονα *W. Van Brussel*, και η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον *T. van Rijn*, ανέπτυξαν προφορικά τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στα ερωτήματα που υπέβαλε το Δικαστήριο.

Κατά τη συνεδρίαση, η προσφεύγουσα παρουσίασε δείγματα όλων των επίδικων φίλτρων και διευκρίνισε ότι τα φίλτρα αυτά αποτελούν αποχωριστά συστατικά μέρη των συστημάτων φίλτρων καθαρισμού του αέρα. Επιπλέον διευκρίνισε ότι δεν αμφισβητούσε πλέον τη δασμολογική κατάταξη των βελγικών αρχών όσον αφορά το φίλτρο τύπου 83.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις παρατηρήσεις του στη συνεδρίαση της 27ης Ιανουαρίου 1983.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

- 1 Με απόφαση της 1ης Απριλίου 1982, του περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 του ίδιου μήνα, το *Rechtbank van eerste aanleg* της Αμβέρσας υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της συνθήκης ΕΟΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία διαφόρων δασμολογικών κλάσεων του κοινού δασμολογίου (στο εξής: ΚΔ).
- 2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Βελγικού Δημοσίου και μιας ανώνυμης εταιρείας, η οποία από το 1973 μέχρι το 1976 εισήγαγε στο Βέλγιο, υπό τη δασμολογική διάκριση 84.18.Γ II («Συσκευαί . . . διά την διήθησιν ή τον καθαρισμόν των υγρών ή των αερίων»), φίλτρα αέρα που προορίζονταν, κυρίως, να χρησιμοποιηθούν σε εγκαταστάσεις καθαρισμού του αέρα. Το 1976 όμως τα βελγικά τελωνεία με δύο αποφάσεις τους κατέταξαν ορισμένα από τα φίλτρα αυτά στη δασμολογική διάκριση 59.17 Δ («Υφάσματα και είδη υφαντικών υλών διά τεχνικάς χρήσεις — Λουπά») και άλλα στη δασμολογική διάκριση 70.20 Α («Έριον υάλου (υαλοδάμβαξ), ίνες εξ υάλου και τα εκ τούτων τεχνουργήματα: Ίνες μη υφαντικά και τεχνουργήματα εκ τούτων»), στηρίζοντας τις αποφάσεις τους στις σημειώσεις 1 ε) του τμήματος XVI και 1 γ) του κεφαλαίου 84 του ΚΔ.
- 3 Η επιχείρηση εισαγωγέας άσκησε προσφυγή κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον του *Rechtbank van eerste aanleg*, προβάλλοντας ότι το εμπόρευμα έπρεπε να καταταχθεί στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ II που αναφέρθηκε προηγουμένως.
- 4 Το δικάζον δικαστήριο ανέβαλε την έκδοση οριστικής αποφάσεως και υπέβαλε στο Δικαστήριο δύο ερωτήματα για το αν τα φίλτρα πρέπει να καταταχθούν στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ II ή στις δασμολογικές διακρίσεις 59.17 Δ και 70.20 Α.
- 5 Το πρώτο ερώτημα, ως προς τις δασμολογικές κλάσεις 84.18 και 59.17, αφορά δύο φίλτρα αέρα, αποκαλούμενα το ένα 30/30 (αποτελούμενο από μια πτυχωτή μεμβράνη από υφαντικές ύλες που είναι ενισχυμένη από σιδερένιο σύρμα και τοποθετημένη σε πλαίσιο από χαρτόνι) και το άλλο HP 2 Α (αποτελούμενο από ένα πτυχωτό στρώμα από υφαντικές ύλες στην επάνω και κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από χαρτόνι).
- 6 Το δεύτερο ερώτημα, ως προς τις δασμολογικές κλάσεις 84.18 και 70.20 αφορά 3 φίλτρα αέρα, αποκαλούμενα HP (αποτελούμενο από ένα πτυχωτό φύλλο υαλο-

βάμβακα που είναι ενισχυμένο από ένα στρώμα συνθετικών ινών νάυλον στην επάνω και κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από χαρτόνι), τύπου 83 (αποτελούμενο από πιλήματα γυαλιού σε κυλίνδρους ενισχυμένα στη μια πλευρά από ύφασμα υφής γάζας από συνθετικές κυρίως ίνες) και ECO (αποτελούμενο από ένα τετράγωνο στρώμα ινών γυαλιού τοποθετημένο μεταξύ δύο λεπτών διάτρητων μεταλλικών φύλλων σε πλαίσιο από χαρτόνι).

- 7 Κατά γενικό κανόνα, τα μέρη ή εξαρτήματα μηχανών ή συσκευών κατατάσσονται στην ίδια κλάση με τις μηχανές ή συσκευές στις οποίες προορίζονται να ενσωματωθούν, πράγμα που για τα επίδικα φίλτρα θα είχε ως αποτέλεσμα την κατάταξή τους στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ II.
- 8 Πάντως, από τη σημείωση 1 γ) του τμήματος XVI του ΚΔ και τη σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 84 του ΚΔ προκύπτει ότι αυτό δεν συμβαίνει ούτε για τα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις, τα οποία πρέπει να κατατάσσονται πάντα στην κλάση 59.17, ούτε για τα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις, τα οποία πρέπει οπωσδήποτε να κατατάσσονται στις κλάσεις 70.20 ή 70.21. Ενόψει των σαφών αυτών κανόνων, δεν μπορεί για την κατάταξη των προϊόντων αυτών να εφαρμοστεί ο γενικός κανόνας 3 α) του ΚΔ, κατά τον οποίο η περισσότερο εξειδικευμένη κλάση θεωρείται επικρατέστερη από τις κλάσεις γενικότερου περιεχομένου.
- 9 Η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη ισχυρίζεται ότι τα επίδικα φίλτρα έχουν χάσει το χαρακτήρα ειδών από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού, λόγω προσθήκης άλλων στοιχείων, για παράδειγμα συνθετικών ή κολλητικών ουσιών και υλών επικαλύψεως, όπως οι μεταλλικές πλάκες ή τα πλαίσια από χαρτόνι. Καθένα από τα στοιχεία αυτά έχει τη δική του λειτουργία, εξίσου σημαντική με τη λειτουργία των υφαντικών υλών ή των ινών από γυαλί. Επιπλέον, έχουν μεγαλύτερο βάρος και αξία από ό,τι οι τελευταίες αυτές ύλες. Σχετικά η προσφεύγουσα αναφέρεται σε διάφορες επεξηγηματικές σημειώσεις της ονοματολογίας του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας που στην πραγματικότητα αποτελούν ειδικές εφαρμογές του γενικού κανόνα 3 β) του ΚΔ, κατά τον οποίο τα τεχνουργήματα τα οποία αποτελούνται από διαφορετικές ύλες ή προέρχονται από συναρμολόγηση διαφόρων ειδών και των οποίων η κατάταξη δεν μπορεί να γίνει κατ' εφαρμογή του κανόνα 3 α) πρέπει να κατατάσσονται σύμφωνα με την ύλη ή το είδος που τους προσδίδει τον ουσιώδη χαρακτήρα τους.

- 10 Ως προς το σημείο αυτό, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η διηθητική ικανότητα είναι εκείνη που προσδίδει στα φίλτρα τον ουσιώδη χαρακτήρα τους. Από την περιγραφή που δόθηκε με τα προδικαστικά ερωτήματα προκύπτει ότι τα φύλλα από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού αποτελούν, για το σύνολο των επίδικων φίλτρων, το απαραίτητο συστατικό για τον καθαρισμό. Οι συνδετικές και οι κολλητικές ουσίες χρησιμεύουν για την ενίσχυση της διηθητικής ικανότητας και τη συγκράτηση των ακαθαρσιών. Οι ύλες επικαλύψεως χρησιμεύουν, κυρίως, για τη διευκόλυνση της συναρμολογήσεως των φίλτρων. Παρόλο ότι το βάρος τους και η αξία τους υπερβαίνουν μερικές φορές το βάρος και την αξία των φύλλων από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού, διατηρούν τον παρεπόμενο χαρακτήρα τους σε σχέση με τα τελευταία αυτά συστατικά. Έτσι, δεν αρκούν για να στερήσουν από τα φίλτρα το χαρακτήρα τους ως τεχνουργμάτων από υφαντικές ύλες ή ίνες γυαλιού για τεχνικές χρήσεις.
- 11 Πρέπει, επομένως, στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν να δοθεί η απάντηση ότι τα φίλτρα αέρα, των οποίων η σύνθεση προκύπτει από τα ίδια ερωτήματα, πρέπει να καταταχθούν, ανάλογα με το αν το μέσο καθαρισμού του αέρα αποτελείται από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού, στα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 59.17 ή στα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 70.20 του κοινού δασμολογίου.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 12 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η βελγική κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπόμπου που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό αναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με απόφαση της 1ης Απριλίου 1982 το *Rechtbank van eerste aanleg* της Αμβέρσας, αποφαινεται:

Τα φίλτρα αέρα, των οποίων η σύνθεση προκύπτει από τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν, πρέπει να καταταχθούν, ανάλογα με το αν το μέσο καθαρισμού του αέρα αποτελείται από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού, στα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 59.17 ή στα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 70.20 του κοινού δασμολογίου.

Pescatore

Due

Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Φεβρουαρίου 1983.

Κατ' εντολή
του γραμματέα

Ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος

H. A. Rühl

P. Pescatore

Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL
ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1983¹

*Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,*

Η υπόθεση στην οποία αναφέρονται οι προτάσεις αυτές αφορά τη δασμολογική κατάταξη φίλτρων αέρα.

Η NV Farr Company, προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, εισάγει από το 1973 στο Βέλγιο φίλτρα αέρα, τα οποία κατασκευάζονται από τη μητρική της εταιρεία στις Ηνωμένες Πολιτείες. Αρχικά, τα εισαγόμενα προϊόντα υπάγονταν στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ II 6 του κοινού δασμολογίου, για την οποία κατά το χρόνο των επίδικων περιστατικών επιβαλλόταν δασμός 6%. Με αποφάσεις της 3ης Φεβρουαρίου 1976 και της 2ας Αυγούστου 1976, οι βελγικές τελω-

νειακές αρχές κατέταξαν ορισμένα από τα φίλτρα αέρα που εισήγε η προσφεύγουσα στη δασμολογική διάκριση 59.17 Δ II 6 2 και 70.20 A V, για τις οποίες καταβαλλόταν δασμός 11% και 9,5% αντιστοίχως. Οι τελωνειακές αρχές στήριξαν την απόφασή τους στη σημείωση 1 ε) του τμήματος XVI του κοινού δασμολογίου και στη σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 84 του κοινού δασμολογίου, οι οποίες προβλέπουν, μεταξύ άλλων, ότι τα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις και τα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις δεν υπάγονται στο κεφάλαιο 84 και κατατάσσονται ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τη σύνθεσή τους στις δασμολογικές κλάσεις 59.17 και 70.20.

¹ — Μετάφραση από τα γερμανικά.